

5.4.4 Pokud neuspěje návrh evropské legislativy předložený Komisí, která má pravomoc zákonodárné iniciativy a je strážkyní veřejného zájmu, měla by Rada občanům vysvětlit důvody zablokování návrhu, ba dokonce je před nimi obhájit.

5.5 Důvěryhodné a souvislé informování

5.5.1 EHSV žádá členské státy, aby zahájily cílené a soustavné informační kampaně o pozitivních dopadech a přínosu evropské integrace a zavedly „evropskou občanskou nauku“ již na základních školách. Pokud má být toto informování důvěryhodné a nepůsobit jako propaganda, musí se opírat o sítě organizací občanské společnosti a jeho cílem musí být konkrétní diskuse o náplni jednotlivých politik. Úloha Evropské komise je zásadní také pro zajištění koherence komunikačních aktivit na evropské úrovni. Komise by se tedy měla více zapojit do obrany unijních politik a mechanismů a nespokojovat se s nestranným postojem.

V Bruselu dne 17. května 2006.

předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států

KOM(2006) 32 v konečném znění – 2006/0010 (CNS)

(2006/C 195/18)

Dne 10. února 2006 se Rada, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce „Zaměstnanost, sociální věci, občanství“, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 3. května 2006. Zpravodajem byl pan GREIF.

Na 427. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 17. a 18. května 2006 (jednání ze dne 17. května), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 91 hlasy pro a 1 člen se zdržel hlasování.

1. Předloha rozhodnutí Komise

1.1 Počátkem roku 2006 Komise předložila Radě předlohu rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států pro rok 2006.

V ní je navrženo ponechat hlavní směry pro období 2005-2008 přijaté v roce 2005 beze změny a doporučit členským státům pokračovat i nadále v jejich politikách trhu práce a zaměstnanosti podle příslušných stanovených priorit.

6. Podporovat vytvoření nové dohody mezi Evropou a jejími občany

6.1 Všechny členské státy se podepsáním a ratifikací evropských Smluv dobrovolně začlenily do procesu integrace, jenž se zakládá na vytvoření stále užšího svazku mezi národy Evropy.

6.2 Období pro úvahu musí vyřešit nejen současné zablokování institucí, ale musí jej být též využito, a to je to nejdůležitější, k nalezení nového konsensu o účelnosti evropské integrace a o novém politickém projektu, jenž bude realistický, ale zároveň ambiciózní a povzbudí touhu občanů po Evropě, která jim zajistí jak mír, tak i více demokracie a prosperity. Nezbytnou podmínkou pro překonání současné krize evropské identity, která vládne v EU, je obnovit věrohodnost evropské myšlenky a zajistit novou legitimitu integračnímu procesu.

1.2 Tímto rozhodnutím Komise sleduje nový správní cyklus v rámci reformy Lisabonské strategie, podle něhož by hlavní směry politik zaměstnanosti přijaté v integrovaném balíčku s hlavními směry hospodářských politik měly být v zásadě zcela přepracovány pouze jednou za tři roky.

1.3 Zároveň tím pro rok 2006 členské státy v Radě upustily od možnosti v letech mezi tím provádět nutné úpravy.

Tomuto rozhodnutí Komise předcházelo posouzení národních reformních programů členských států předložených na podzim 2005 a uvedených ve výroční zprávě Komise o pokroku a ve společné zprávě o zaměstnanosti, které byly.

2. Přípomínky Výboru

2.1 EHSV již ve svém stanovisku k přijetí hlavních směrů 2005-2008⁽¹⁾ tento nový integrovaný přístup a víceletý cyklus uvítal, nicméně přitom m.j. konstatoval,

- že je v některých bodech nedostatečná soudržnost mezi hlavními směry hospodářské politiky a směry politiky zaměstnanosti;
- že úspěch závisí především na tom, aby členské státy braly vážně své závazky a na národní úrovni skutečně prováděly dohodnuté priority;
- že přitom musí být zajištěno skutečné zapojení parlamentů, sociálních partnerů a občanské společnosti do všech fází koordinace politik zaměstnanosti.

2.2 Výbor dále při vypracování hlavních směrů 2005-2008 konstatoval, že jsou nutná některá přizpůsobení, obzvláště u následujících priorit:

- u politických opatření k podporování začlenění mládeže do pracovního trhu, s cílem zprostředkovat jim především první zaměstnání nabízející perspektivy do budoucnosti;
- u opatření v přechodu ke znalostní společnosti, především s ohledem na zlepšení kvality pracovních míst a zvýšení produktivity práce;
- pokud jde o otázky rovného postavení mužů a žen na trhu práce a v této souvislosti i u opatření ke slučitelnosti povolání a rodiny;
- pokud jde o výzvu, kterou představuje stárnutí obyvatelstva v produktivním věku, jakož i
- pokud jde o nutnost posíleného boje proti diskriminaci na trhu práce z důvodu věku, zdravotního postižení nebo etnického původu.

2.3 EHSV souhlasí s posudkem *Cambridge Review Reports* o prověření politik jednotlivých států v příslušných odstavcích Národních akčních plánů na rok 2005, ve kterém se na žádost Komise bilancuje, že právě u těchto horizontálních témat uvedených v odstavci 2.2 byla sice uvedena některá opatření, ale celkově nebyla mnohými členskými státy dostatečně rozpracována.

Vzhledem k nepřilíhajícímu zlepšení situaci na trhu práce v mnohých členských státech a i nadále nedostatečnému provádění v těchto oblastech na národní úrovni by bylo z hlediska EHSV žádoucí, aby se v každoročních doporučeních členským státům na tyto body kladl obzvláštní důraz a v případě nutnosti byly přizpůsobeny víceleté hlavní směry.

⁽¹⁾ Viz stanovisko EHSV ze dne 31.5. 2005 k návrhu rozhodnutí Rady o hlavních směrech politiky zaměstnanosti členských států (na základě článku 128 Smlouvy o ES) (zpravodaj: pan Malosse). (Úř. věst. C 286, 17.11.2005).

2.4 To platí obzvláště pro značný nedostatek jasných a závazných cílů na evropské úrovni v oblasti politiky zaměstnanosti a trhu práce.

- Oslabením explicitních a měřitelných cílů k referenčním hodnotám se při přijetí hlavních směrů 2005-2008 pomalu upustilo od dosavadního přístupu v evropské strategii zaměstnanosti spočívajícího v tom, že byl členským státům dán jasný rámec s jednoznačnými povinnostmi.
- Každý členský stát by si měl naopak po slyšení vnitrostátního parlamentu a sociálních partnerů stanovit vlastní cíle pro realizaci hlavních směrů na úrovni jednotlivých států v rámci Národních reformních programů, které mají být vytvořeny.

2.5 Výbor již před rokem upozornil na to, že to může vést k dalšímu oslabení závaznosti při provádění evropských dohodnutých priorit na národní úrovni, vzhledem k tomu, že opatření politiky zaměstnanosti členských států již nemohou být měřeny ve stejném rozsahu jako dříve na konkrétních a měřitelných cílech.

Tato obava, obzvláště pokud jde o tendenční úbytek závazných cílů, je nyní rok poté, jak ukazuje první přehled části o zaměstnanosti obsažené v Národních reformních plánech předložených členskými státy, víceméně potvrzena. Jak již bylo z více stran hodnoceno, nejsou četné Národní reformní programy, které byly zaslány Komisi, nijak zvlášť ambiciózní pokud se týče politiky zaměstnanosti, která respektuje práva a povinnosti zaměstnanců:

- jednak jsou – jako již v minulých letech – mnohdy prezentována průběžná opatření, která již byla tak jako tak na programu národních vlád;
- jednak chybí v mnoha národních reformních plánech konkrétní informace kdy, jak, s jakými zdroji a kým mají být prováděna.

Určitá míra flexibility při provádění hlavních směrů je vzhledem ke stávajícím rozdílným strukturám a problémům v politice trhu práce ve členských státech v zásadě potřebná. Pokud jsou dány předpoklady uvedené v odstavci 2.4, nemělo by na žádný pád dojít příliš malou konkretizací k oslabení cílů oživení Lisabonské strategie.

2.6 EHSV se proto přimlouvá za přijetí účinných opatření, aby byly v budoucnosti Národní programy kvalitativně vylepšeny tak, že budou obsahovat více závaznosti pokud jde o termíny, zodpovědnost a – pokud možno – příslušnou finanční základnu.

V národních reformních plánech jsou většinou pouze národní ustanovení k nadřazeným lisabonským cílům zaměstnanosti (celková zaměstnanost, ženy, starší osoby). EHSV se přimlouvá za další konkrétní cíle, např. v souvislosti s bojem proti nezaměstnanosti mladistvých, při podporování rovného postavení

mužů a žen a celoživotního vzdělávání, pokud jde o podporu zdravotně postižených lidí⁽²⁾ jakož i při rozšiřování zařízení péče o děti a zdrojů pro aktivní politiku trhu práce. Zde předložilo jen několik členských států ambiciózní návrhy.

V této souvislosti je třeba vážně usilovat o nové uvědomění se a vymezení evropských cílů v hlavních směrech.

2.7 EHSV již také upozornil na to, že důležitým klíčem k úspěchu národních reformních plánů je co nejrozsáhlejší zapojení všech relevantních sociálních aktérů – obzvláště sociálních partnerů – do všech fází procesu.

V této souvislosti Výbor lituje, že při vypracování Národních akčních plánů mnohdy nedošlo k potřebným konzultacím sociálních partnerů a opravdové diskusi s občanskou společností. V neposlední řadě již z důvodu velmi těsného harmonogramu při vypracovávání reformních plánů, jak již uvedl *Cambridge Review Report* vypracovaný výborem pro zaměstnanost v analýze zpráv o jednotlivých zemích.

Takové zapojení všech relevantních sociálních aktérů je podle EHSV předpokladem pro to, aby byla například pomocí politiky trhu práce sladěna flexibilita na trhu práce a rozsáhlé zabezpečení zaměstnaneckých vztahů.

Pro EHSV je nedostatečné zapojení občanské společnosti jedním z důvodů, proč ve většině členských států nebylo vyvinuto dostatečné úsilí k zapojení pilíře „sociálního zabezpečení“.

2.8 V této souvislosti je rovněž nutno konstatovat, že většina reformních plánů dostatečně nezohledňují nutnost stanovit kromě strukturálních reforem na trhu práce i opatření k podpoře růstu a zaměstnanosti. EHSV v této souvislosti v poslední době vícekrát upozornil na to, že je k tomu zapotřebí zdravý makroekonomický kontext na evropské a národní úrovni.

Citelné zlepšení situace politiky zaměstnanosti lze v mnohých členských státech dosáhnout pouze prostřednictvím udržitelného konjunkturálního rozmachu. Musí být vytvořeny příslušné rámcové podmínky zvýhodňující jak vnější tak vnitřní poptávku, aby bylo možno plně využít potenciál pro růst a plnou zaměstnanost. Jen málo členských států v tomto

smyslu ve svých reformních programech dostatečně vyzdvihuje hospodářskou stimulaci.

2.9 EHSV kromě toho již vícekrát uvedl, že úsilí v souvislosti s politikou zaměstnanosti nemůže být úspěšné bez příslušných finančních prostředků na národní a evropské úrovni. Příslušné priority proto musí být zohledněny při plánování rozpočtů. I zde *Cambridge Review* u většiny členských států zjistil, že rozpočtové prostředky dostatečně nekryjí navrhovaná opatření v oblasti trhu práce.

Například by mělo být v členských státech navýšeno rozpočtové rozpětí pro příslušné investice do infrastruktury. Národní reformní programy by měly být pokud možno koncipovány tak, aby vytvořily celoevropský koordinovaný program na oživení konjunktury. Důležitým výchozím bodem jsou k tomu veřejné investice. V této souvislosti by mělo být plánované významné krácení prostředků pro projekty TEN v budoucím rozpočtu EU prostřednictvím přerozdělení zrušeno.

EHSV žádá, aby tato omezení jakož i další omezení brzdící růst a zaměstnanost byla zohledněna při konkrétním vypracovávání finančního výhledu na období 2007-2013.

3. Sledování

3.1 EHSV vyzývá k tomu, aby byl vymezen příslušný prostor zásadě participativní demokracie při provádění Národních reformních plánů v členských státech, ale i při projednávání hlavních směrů politik zaměstnanosti v příštích letech. Pokrok, kterého je tolik zapotřebí v rámci pilíře politiky zaměstnanosti v Lisabonském procesu, na tom bude podstatně záviset.

3.2 EHSV opakuje v této souvislosti svou nabídku, že společně s národními hospodářskými a sociálními radami a podobnými institucemi může v budoucnosti převzít aktivní roli především pokud jde o sledování toho, jak členské státy účinně uplatňují směrnice.

3.3 Pokud jde o nezbytná přizpůsobení směrnic v příštích letech, Výbor zamýšlí vyjádřit se na toto téma ve zvláštním stanovisku.

V Bruselu dne 17. května 2006.

předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

(2) Stanovisko EHSV ze dne 20.4. 2006 ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Postavení zdravotně postižených osob v rozšířené Evropské unii: Evropský akční plán 2006 – 2007 (zpracovává: paní Greif).